

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Qvintvs Statvs Mysticus est vnionis. Decisio Tertia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

non indubitato Dei testimonio in se
 experiatur, in posterum se tam graui
 pressura, non amplius depurandum. &
 hisce quidem de statu priuationis, pro-
 ut immediatè ad statum vnionis dispo-

nit, breuiter dictis; consequenter de
 ipso statu vnionis, prout per donum
 intellectus supernaturalis procedit, di-
 cendum erit.

* *
 *

QVINTVS STATVS MYSTICVS EST VNIONIS.

DECISIO TERTIA.

SAT diuersa est inter sacros Contemplatores, de statu Vnionis,
 & significatio, & explicandi ratio, ac methodus. ita vt non fa-
 cile dijudices, num vniones tam multifariæ, ad statum, vel ad
 actum, idque vel transeuntem, vel diu immanentem, vel etiam
 dispositionem aliquam referantur; propriè, an impropriè quæ di-
 cuntur, accipienda sint. Quapropter, vt ordinatè procedamus,
 hoc loco de statu Vnionis, prout per se, non actum transeuntem,
 vel improporionatum; sed statum permanentem, eumque, & à
 præcedentibus, & à sequentibus discretum, & ex natura sibi pro-
 prium constituit: ac [minora a quæ de suprema vnione dici so-
 lent,] per donum supernaturali intellectus complectitur, dicen-
 dum est. de operationibus pro Hic, & Nunc fusiùs infra b tracta-
 turi; ad praxin commodiori loco Hic ergò dicitur

- I. *Quid sit mystica vnio propriè.*
- II. *Ex quibus signis possit scire mysticus, se hunc statum vnionis assecutum.*
- III. *Spiritus soletas, dum status Vnionis durat, non potest nec debet vitari, ex toto.*
- IV. *Potest tamen & debet caueri modus Vnionis, qui est per generalem ad Deum conuersionem, & inhesionem.*
- V. *Fruitio Vnionis huius consistit in continua successione verbi mystici.*
- VI. *Status vnionis paulatim à centrali, usque ad spiritus proprij & spiritus diuini fruitionem ascendit.*

T t 3

AR-

a Ioan. à Cruc. de obscur. noct. in proloq. b Decis. 4. s. & 6.

ARTICVLVS PRIMVS.

Quid sit Mystica Vnio propriè.

Hic status tantò obscurioribus, & à longè petitis verbis declaratur, quantò eius nobilitas, altiorem dictionem requirere videtur, quæ dum fiunt, accidit frequenter plurima de vnione præscribi, quæ propriè ad statum Transformationis modi descendens, vel ascendens; vel etiam ad eminentiorem pertinent. cuius quidem confusio- nis ratio potissimū inde sumitur, quod [vnio a qualibet etiam profana] importet coniunctionem aliquorum in aliquo vno] sicut etiam quod [qualibet b gratia vniat cor immediatè vltimo fini.] & hic modus cum generalis sit, non satis à præcedentibus, & subsequen- tibus discrepat, multòque minus proprias rationes, differentiasque, pro- ut status vnionis primus, & infimus est in modo operandi supernaturaliter, constituit.

Propriè ergo loquendo, vnio mystica est vitalis fruitio diuina, absque vsu phantasmatum, & discursibus rationis, per donum habituale Spiritus sancti, scilicet intellectus, maximè verò sapi- entia, excitata. & quidem fruitio, omni [amori, qui est c vnitiua virtus] con- uenit; differentiam autem constituit quod sit de Deo, & modi supernatura- lis, qui est sine vsu phantasmatum, & discursu, cum perseverantia doni habi-

tualis: [illud enim solum d habere di- cimur, quo liberè possumus vti vel frui.] in præcedentibus verò incipientium, & proficientium statibus hoc ipsum non fit; nisi aut per modum actus transeuntis, aut intuitus alicuius perse- uerantis quidem; sed cum vsu phan- tasmatum, & inferioris modi, discursus scilicet, vel indagantis quod deest, vel tendentis in id, quod à se distinctum pro obiecto intuetur; non autem per modum immanentis & inhabitantis Spiritus sancti, & ad mensuram doni supernaturalis scientiæ, potentiam in- tellectus sanantis.

Iam verò studiosè obseruandum ve- nit, omnia, quæ de statu Vnionis scri- pta leguntur, ad euitandam confusio- nem, (quæ modò supremis, modò infi- mis, mysticæ vnionis documentis, pra- ctici animum inuoluit) in duas classes generatim distingui: primò scilicet in illam, quæ continet mediocria; & hæc tractari in hoc statu vnionis, in quo [a- matum e est quodammodo in amante, & etiam amans per affectum trahitur ad vnionem amati. iuxta illud: f Qui ma- net in charitate, in Deo manet, & Deus in eo.] secundò in illam, quæ continet summa, ac suprema; & illa deduci in statu g Transformationis, in quo diui- nus amor, vitali persistentia efficitur forma amantis, in omnibus potentijs, & toto composito; ita vt eius velle, & posse circa amoris exercitium vnum sint. [talis est enim amor h ex se, vt

a 5. Thom 3. p. q. 2. art. 9. b 1. 2. q. 112 a. 4. c. c l 1. cont. Gent. c. 91. ex Dion. de diu. nom. c. 4. d 1. p. q. 43 a. 3. c. e 1. 2. q. 66. a. 6. c. f 1. Ioan. 4. g vt inf. Dec. 7. latius. h Philos. Polit. c. 6.

virtute illius, si fieri posset, ex duobus amantibus fieret vnus.] & ideo etiam [alterum amoris a effectu ponit Dionysius ex amatorijs hymnis S. Hierothei, vim vnientem, & commiscentem. nimirum quia amantem cum amato vnit, & commiscet in vnum, vt ex vtroque vnum sint. idque non solum affectu, sed etiam re ipsa, quantum fas est, amor enim impellit amantem, vt re ipsa adsit amato, ei que quantum fieri potest, arctissimè se coniungat.] id quod in statu vnionis, pro vt hic de illo loquimur, fieri non potest. hic enim in spiritu recenter baptizatus, & renatus mysticus, nondum per donum sapientiæ; sed per donum intellectus ab habita pressura se liberat, in spiritus extensiones erigitur, ac tandem ad summa eleuatur: ita tamen vt actus secundus, pro vt est vitalis inferior appetitus, & benè in Deo afficientia, circa superiora pendeat in fieri, & conseruari ab actu superioris partis, & superiore cessante, cesset inferior, quod toto hoc statu vnionis frequenter fieri, ita, vt vel ea sola de causa, soleitas in vi appetitiua, & toto composito subsequatur, dictum est infra. *b* & quia de statu vnionis magna solet esse opinio, in initio verò eiusdem, parcè admodum diuini gustus propinentur; vt vel ideò merito quis dubitet, num, quando in statu vnionis versetur, hinc moralem quandam certitudinem consequenter subijcimus.

Ex quibus signis possit scire Mysticus, se hunc statum Vnionis assecutum.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Spiritualis homo recenti adhuc priuationum odore perfusus, tanquam alter *c* Iob, non credit quod Dominus inuocantis vocem exaudierit; & quod ad priores spiritus amarissimas soleitates, reducendus non sit. idque ex eò vel maximè, quod licet à solitis pressurarum vinculis absolutum se habeat; in operationibus, & fruitionibus tamen, vt plurimum adhuc nudum se conspiciat. vt itaque perspicuum fiat, quam ordinata successione, interior animæ depuratio, & ad diuina coniunctio, procedat, signa quædam vnionis adeptæ, pro subdubitantis certitudine, apponimus.

Et ne quis citiùs, quàm oportet vnionis gratiam sibi persuaheat; obseruandum erit prærequiri plures, & status, & habendi modos. [cum enim aliquis in spiritualibus exercitatus fuerit, *d* & ad æterna directus per rectam rationem, vel intentionem; cum fuerit in itineribus æternitatis expeditus per frequentem meditationem, cum fuerit directus ad æterna per limpidam contemplationem, cum fuerit ad æterna inclinatus per feruidam dilectionem, cum fuerit de internis instructus per multiplicem reuelationem, cum fuerit æterna expertus per dulcem prægustationem; quid modò restat nisi æterna ingrediatur per Deiformem, & meritoriam operationem. quid enim prædicta omnia valerent, si ea Deiformis operatio non con-

sum-

a S. Thom. 1. q. 28. a. 1. c. *b* Hic art. 3. *c* Iob cap. 9. *d* S. Bonau. 7. itin. ater. d. 1.

summaret?] & fideliter practicatis ijs, aut similibus, quæ tota prima parte à nobis tradita sunt, finita etiam priuatione, seu rigido amoris examine; Dominus tandem [sub horula *a* vna, repente cum fulgore quodam non illaberetur?]

Hic iam ergò ad certitudinem obtinendam *b* [in admirando lumine, & in eodem corusci luminis fulgore in interiorius fundum irradiantis, latens eis veritas manifestatur, simulque palam hic eis innotescit, quo, & qua ratione ipsos Dominus per præfatas vias tenebrosas duxerit, & nunc tandem perduxerit ad lucem, in qua idem ipse benignissimus Deus, pro omni ipsorum diutina expectatione, multaque afflictione abundè nunc eos consolatur, refouet, recreatque.] [tum etiam nouo quodam anima illustratur lumine, *c* in quo omnem perspicuè agnoscit infirmitatem, & impotentiam suam, videtque liquido sese solum malitiæ suæ causam esse, nec potest eam salua veritate, vel mundo, vel carni, vel diabolo imputare. quin potius intelligit Deum, hos sibi tentatores, & exercitatores, ex amore præcipuo adhibuisse, vt fortiter vincendo, abundantior Deo honorem, sibi verò coronam præcellentior mereretur. Cognoscit etiam & videt Deum solum sua benignitate seruare, efficereque, vt non delectent se amplius vitia sua: peccandi que occasiones sibi auferre, ne vitijs succumbat.] [&

intus alloquens, surge, inquit, nunquam deinceps iacebis; sed ab omni captiuitate absoluta, post hæc liber eris, ambulabisque fidenter, ac liberè portans grabatum tuum.]

Ad eiusmodi solatium Apostolus respiciens dicebat, ipse spiritus e testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filij Dei, quod si filij, & hæredes. ipse Spiritus sanctus utiq; dat testimonium tanquam filijs, quando viuaci præsentia, omnis scrupuli ambiguitatem, ab animo mystici tollit; quo ita firmiter, & certò teneat, se amplius nunquam similibus pressuris, soleitatibus, carentijsq; diuinis constringendum; at verò, hæredem constituit, per vsum doni, & habitus supernaturalis, in ordine ad communionem, & consortium diuinæ naturæ, non in actibus transeuntibus; sed permanentibus, & ad operandum facillimis.

Et ideo [gratias tibi Domine, inquit Anselmus, gratias f tibi, quia, quod prius credidi te donante, iam sic intelligo te illuminante; vt si te esse nolim credere, non possum non intelligere.] Quæ quidem certitudo tanta est; vt licet quis [certò *g* scire non possit se habere gratiam, nisi sibi reuelatur.] attamen sufficere videatur, ad moralem illam certitudinem, qua in præsentia vitæ æternæ solatia dantur. si enim [spes certitudinaliter *h* tendit in suum finem, quasi participans certitudinem à fide, quæ est in vi cognoscitiua:] quanto

a Taulerus. *b* Taul. Dom. 15 post Trin. serm. 1. *c* serm. 1. in fest. S. Stephi. *d* Dom. 2. post iei. Epiphani. *e* Rom. 8. *f* Ansel. c. 4. pro sol. in fin. *g* S. Thom. 1, 2. q. 112. a. 5. c. *h* 2. 2. q. 18. a. 4. 6. magis

magis etiam charitas tendit in suum finem, participans certitudinem, ex fruitione præsentis consortij diuinæ naturæ, quæ est in voluntate radicata.

Nec quemquam in mysticis diu versatum terreat, aut pudeat, quod in statu vnionis quandoque remissiores fruitions, & spirituales soleitates patiatur. licet enim filij Dei a sinu; sed nondum apparuit quid erimus. istiusmodi insuper signa non ita religiosè, & sanctè spectanda veniunt; ac si omnia, & singula, vno, eodemque tempore in quilibet mystico sentiri debeant: sufficit enim eorum quædam pro modulo cuiusque, & ea ratione, qua Deo Optimo Maximo placuerit, successiuè in semetipso experiri. cum autem statui vnionis videatur repugnare, à fruitionis continuatione frequenter dilabi; hinc rationes nonnullæ ad pacificam praxin continuandâ, consequenter subijcimus,

Spiritus soleitas, dum status Vnionis durat, non potest, nec debet vitari ex toto.

ARTICVLVS TERTIVS.

CVM Vnio mystica propriè sit præambulum, & primus ascensus ad summitatem illam diuinam, in qua anima plenitudinem adæquatæ fruitionis, (seu supra affirmationem, & negationem consequitur) quam alioquin aduertebat sibi deesse: sciendum est, quod mysticus toto tempore ascensus vniti-

ui, tanquam luna ex illa parte, qua soli obijcitur, lumen suscipiat; idque ordinata b accretione, & decrectione quatuor illarum Diuinitatis dimensionem, quibus motus vnus circularis perficitur. manifestum est autem, huiusmodi motum non esse, tam perfectum in initio, vt in medio, & in medio vti in suo optimo. Quin imò sicut cum luna omnino decreuit aliquo temporis spatio lumen non recipit; ita etiam cum motus talis circularis, ex sublimitate ad profundum declinauerit, in eoque disparuerit, priusquam in noua latitudine diuina, lumen, & vitam in inferiori homine, & fruitiua parte suscipiat; quasi futuram, proximèque sibi immanentem illam intuetur: qui tamen intuitus pro instanti nunc, minimè sufficit. [ad c beatitudinem enim non solum requiritur visio, quæ perfecta est vltimi, & intelligibilis finis cognitio; sed etiam comprehensio, quæ finis præsentiam respicit, & fruitionem, quæ amantis in amato quietationem importat.] vnde tædia spiritus, quæ non tam sunt molestæ diuinorum carentiæ, quam incrementi spiritualis modicitas, prout in initio deficit à perfectione medij, & in medio prout nondum completur in summo; toto hoc statu vnionis non possunt, nec debent ex integro caueri. [etsi enim gaudium d quod ex diuina bonitate in nobis procedit, nullam per se admixtam tristitiam habeat; per accidens tamen contingit, spirituali gaudio tristitiam admisceri: prout scilicet aliquis

Vu tristia-

a Ioan. 1. c. 3. b infra Decif. 4. c S. Thom. 1. 2. q. 4. a. 3. c. d 2. 2. q. 28. a. 3. c.

tristatur de eo, quod repugnat participationi diuini boni.] quæ quidem repugnantia hoc loco vt plurimum contingit. Cum enim status vnionis sit prius initium modi supernaturalis, non ilicò; sed successiuè tanquam recenter à maximis doloribus, & morbis liberatus, vires, & maiorem in charitate radicationem mysticus consequitur; ita vt quadam necessitate ex sua felicitate decidat, ad seipsum prout in semetipso, ab actuali Dei vnione separatus existit, relabatur; suiipsius soleitatem reincidentat. vel vt clarius dicatur, quod subinde ita ad se reuertatur nudus, & à diuina vnione separatus; ac si diuinum amorem in se nunquam expertus fuisset, quousque de nouo per actuale exercitium amoris, vnum fiat, à quo nunquam abesse cuperet.

Et secundùm hæc [in suauitate contemplationis intimæ, a diu mens non figitur, quia ad semetipsam immensitate lucis reuerberata reuocatur. cumque internam dulcedinem degustat, amore æstuat, ire super semetipsam nititur; sed ad infirmitatis suæ tenebras fracta relabatur, & magna virtute proficiens, videt, quia videre non potest hoc quod ardentem diligit, nec tam ardentem diligeret, nisi aliquatenus videret. non ergò stat, sed transit spiritus, quia supernam lucem nobis nostra contemplatio, & inhiantibus aperit, & mox infirmitatibus abscondit.]

Nullum tamen dubium admittendum est de statu vnionis adepti; licet

frequenter vnionis fruitio, per relapsum ad soleitatem proprii spiritus intersecetur. est enim talis vicissitudo, inductio quædam ad subtiliorem spiritus gustum, per contrariorum probam, sicut gustans dulce, si amarum dein comedat, ilicò ex gustu contrario dulcedinis suauitas magis adnotari videtur. quinimò cum in statu vnionis per relapsum ad soleitatem proprii spiritus, continuo intimius, & subtilius diuini spiritus presentia, & mutua coexistentia amoris animaduertatur; magisque, vt ita dicam, spiritualizetur: sicut non potest, ita nec debet, ex integro cauere relapsus, ad soleitatem suiipsius, præsertim quod sicut in beatitudine b principalis bonum est ipsa visio, quam delectatio ipsam concomitans.] ita quoque ab habita pressura spiritualis illa in Domino libertas, (quæ etiam per donum intellectus supernaturalis, quotidie ad amplitudines, & spatia æternitatis ascendit) longè præstet, illi amori, qui in inferioribus, bene-afficere solet.

Et quia [hoc c demum est malum, & mentibus, & animis, & corporibus, scilicet imbecillitas, propria, accommodataque bona adipiscendi; & ab eis prolapsis;] duas ob causas singulariter, eiusmodi soleitas, non potest, nec debet cauere; Primò quidem, quia hoc loco vix aliundè tanta soleitas provenire solet, quam ex imbecillitate, propria, accommodataque bona adipiscendi, & generali, aut confuso modo interius operandi. ex hoc enim non tantum soleitas, id est, nuda caren-

a S. Gregor. l. 5. moral. c. 23. b S. Thom. 1. 2. q. 4. a. 2. c. c Dion. de diuin. nom. c. 4.

cauentia actualis vnionis, & vitalis in Deo afficientiæ; sed etiam obscura, & tædiosa mentis crassities, positiuè subsequitur, quam ipse relapsus ad propriam nuditatem directè corrigit, dum animū semisopitum à tali quali generali frui- tione, aut potius ab obscuri phantasma- tis inhæsiōe expergeficit. Secundò nō potest nec debet caueri eiusmodi spiri- tus soleitas; tum quia vita humana non in vna continua eademquē; sed disse- cta, & varia actione, transigitur: tum etiam quia non in instanti; sed paulatim fit maior radicatio in charitate; sicut fer- rum igni iniectum candere incipit, in vna quidem parte naturam ignis parti- cipans, in contigua autem summè ca- lens, nondum tamen candens.

Iam verò præter hæc singulariter ob- seruandum venit, quod scilicet. toties quo- ties ab actuali vnione fit prolapsus, per interruptionem continget quidem se- paratio, & soleitas; non tamen semper positiua tristitia, aut tædium sensuale; sed aliquando nuditas tantum, seu ca- rentia amicabile vnionis. vnde etiam non cessat progressus ipsius status vnio- nis; quia moderata erectione per cen- tralem, & mediam, ad summam vsque spiritus diuini sphæram, mentali situ, vel vbi perficitur. cum autem continua sit inclinatio ad fundum, seu principium dilectionis (licet ex originali peccato vitiatum) & ante debitam actionem, mysticus per quietem incongruè diuinis frui gestiat, hinc consequenter dicimus,

*Quod possit & debeat caueri modus V-
nionis, qui est per generalem ad
Deum conuersionem, &
inhæsiōem.*

ARTICVLVS QVARTVS.

Contemplantibus, vel adspiranti- bus, generalem a modum auersio- nis ab ijs quæ quasi nihil sunt, & conuer- sionis ad ea quæ Dei sunt, relinquamus; hisce enim modis, illi, quibus velle ad- iacer, at perficere non inueniunt, tan- quam in vmbraculo cucumerarij, sese ab ardenti molestia appetituum inor- dinatorum tutantur; quo ita aliquid Dei, quantumcunque illud crudum, & indigestum fuerit, venentur. vt insuper, sicut lupinæ fami, quæ pellem, carnem cum cute, pilis, & ossibus deuorat; ita ipsis quoquo modo, quidquid tandem aliquid diuinæ olentiæ habuerit, dulce, & saporosum videatur.

Verùm hoc loco & statu, in quo my- sticus in vnitate vnum est, longè aliter procedendum erit; & mundum ab im- mundo, pretiosum à vili, spirituale ab animali, operationes conformes ad nunc præsens, à generali tali quali inhæsiōe, separari debent. *b* & hoc ideo, tum quod [cognitio *c* quæ de Deo ha- betur communiter, sit imperfectissi- ma;] tum quod [à conceptione *d* vni- uersali, non fiat motus, & actio;] tum quod quies, quæ fit per modum obli- uionis, & inhæsiōis, motu, & actione

V u 2

pri-

a De quibus prima part. decis. 6. 7. & 8. *b* Hic art. 5. *c* S. Thom. l. 3. cont. Gent. c. 38. d l. 2. cont. Gent. c. 4.

priuant; extra boni communionem constituat. Vndè etiam hisce attentè consideratis, manifestè apparet, fruitionem, quæ per inhæsiōem, & ad Deum conuersionem assumitur; esse otio, tædio, & obscuritati internæ, ac distractionum facilitati, expositam: prout indies propria experientia gustare poterit, qui in incertum currit, quasi aërem verberans; quin imò, ea vel maxime de causa, vsque ad summum spiritus diuini, in statu vnionis sit relapsus ad soleitatem propriam; vt eius viuaci carentia, quasi punctiōibus à torpore inhæsiōis, & generalis fruitionis euigilet.

Est ergò ipsa auersio, ab omnibus quæ Deus non sunt, quàm maxime necessaria; sicut etiam conuersio, seu recordatio ad eum, qui est super omnia: sed vt in conuersione ad Deum post primam bene-afficientiam ilicò quies, inhæsiō, seu fruitio assumatur, hoc omninò cauendum est. cum enim eiusmodi conuersio recenter subsequatur ipsam rerum materialium grossitiem per auersionem reiectam; concomitantem adhuc habet olentem materialium qualitatem aut imagines; vt vel ideò minus de Deo participant. [Bonum enim, in quibus perfectè inest, ea perfectè facit, & simplicia, atque integra bona. quæ verò minus eò participant, ea & minus perfectè sunt bona, & permixta propter boni priuationem.

At si conuersio, seu actualis Dei memoria, proueniret ex specie infusa, aut

ex præuia motione voluntatis, aut quocunque actu à Deo excitato; tum fruitionis tanta etiam foret viuacitas, & actio; vt nihil inutilis, & tædiosæ: sed operantis, & melius appetentis quietis, plurimum contineret. quod quamdiu factum non est, à nobis tanquam cooperatoribus Dei, suppleri debet, & ipsa conuersio, in eaque præfens bene-affici, non per actum quietis concludi, sed per extensiones, vel supra, vel infra, vel sinistrorsum, vel dextrorsum, vel motu recto, vel obliquo, aut circulari, in spiritali alleuiatione suspendi, & subtilizari; moderatè tamen, ne dum falsum otium deuitare studet, nimia operatione, aut caput debilitet, aut etiam intra se regnum Dei existens, prætereat. & ideò hæc tranquilla cooperatione præstanda erunt; quousque si Hic, & Nunc Deo placuerit, & hæc, & seipsam mens excedat, superetque.

Generalis itaq; hic modus fruitionis per conuersionem, & inhæsiōem debet, & potest caueri. debet quidem, eò quod naturalis actiuitas proprii spiritus generali conceptu non satis allecta, ad alia quæuis placentia soleat vagari. ideò per operationes expressas, seu verba interna locutionesvè, seipsum excitare, & in actione sustentare ac alere debet: quousque in progressu, amore inimicis actuato, fruitionem liceat absq; distractione phantasmatum vsu, seu quoquo tandem discursu, imperturbatè, continuare. vt latius dictum est infra. *b* potest verò fruitio, quæ fit per firmam inhæsiōem,

a Dion. de diu. nom. c. 4. *b* Hic art. 5. & decis. 6.

tionem ; caeteri : quia duntaxat iam communicati consortij diuinæ naturæ [motus, seu operatio est a causa delectationis, quo ad omnia quæ in ipsa delectatione requiruntur, idque ob transmutationem boni delectabilis, & delectantis, quod in nobis fit successione partium, non autem totius.] & hinc iure merito talis motus est fons ipse, ex quo species mysticæ fabricantur, ad Nunc præsens operationis at peraccommodæ ; pro vt hic consequenter latius dicemus.

Fruitio unionis huius consistit in continua successione verbi mystici.

ARTICVLVS QVINTVS.

Licet [verbum Dei nihil habeat *b* formabile, quod esse etiam posset informe ;] longè tamen alia est ratio, in verbo nostro, quod frequenter est informe ; habens conceptum confusum, vel cogitationem volubilem, & incertam, ac veritatem inquirentem. Vndè [cogitatio nostra *c* perueniens ad id quod scimus (id est attingens obiectum) atque indè formata, verbum nostrum verum est : vel vt clarius, [tunc verbum *d* fit verum, quando illud, quod diximus volubili cogitatione iactari ad id quod scimus peruenerit, atque indè formatur, eius omnimodam similitudinem capiens.]

Facta ergò auersione, quæ dissimilitudinem aufert, & conuersione, quæ

pro obiecto ad actum fruitionis eliciendum, bonum repræsentat ; loco inhæSIONIS, & quietis ad fruendum, proferendum est verbum mentis, quod est conceptus interior, non auersionis, aut conuersionis ; sed illius ex conuersione adeptæ vitalis bene-afficientiæ : quæ per similitudinem sui in mente producta, subtiliùs, & ad perfectionem substantiæ spiritualis magis proportionatè, existit ; & per continuam operationem in diuina, vel latitudine, vel longitudine, vel sublimitate, vel profundo, vel in harum aliqua intimiùs aëtuatur, & bene-afficientiam, quæ vera fruitio est, eiusmodi operatione, alit, & conseruat. [operatio *e* enim est actio, & bonum substantiæ operantis.] eius autem [malum est, *f* quod absque modo, & proportionem se habet ad confluxum, scilicet actionis.] Mysticus ergò suo muneri satisfacit, quando pro re nata, & vt in præsentiarum fieri poterit, per donum intellectus (licet inadæquate, id est plus intelligendo quàm diligendo) procedit. & hoc vt magis euidentius fiat, considerandum est. quod [intellectus *g* fit potentia apprehensiuæ, voluntas verò appetitiua.] ita vt intellectus suo muneri satisfaciat cognoscendo, licet virtus appetitiua simul non excitetur, aut moueatur. quod sæpissimè fit. quando quidè potentiæ intellectus, & voluntatis sint realiter distinctæ. quæ verò [intellectus non moueat nisi *h* mediante appetitu.] [amoris *i* autem passio

V u 3

sio

a 1.2.q.32.A.2.c. b S. Aug. l.15. de Trin. c.16. c Ibid. d Ibid. c.15. e S. Thom. l.2. Cont. Gent. c.91. f 1.p.q.48 A.5.c. g S. Thom. 1.p.q.82.A.4 ad 1. h S. Th. opusc. 35. i 2.2.q.27.A.2.c.

si hoc habeat, quod non subito exoritur, sed per aliquam assiduam inspectionem rei amata. hinc tamdiu intellectus agit, & laborat donec appetitum moueat, ac verbum conceptum, seu operationem amoris diuini excitare possit. non enim nisi [ex *a* bono bonitatis imago,] fabricari valet. cum autem mysticus in statu vnionis non ex dono sapientiæ, sed intellectus duntaxat, (ordinariè saltem procedat) amplius quoque circa bonum apprehendendum, & cognoscendum, quàm vitaliter amandum laborat: quoadusque tandem in statu transformationis, in voluntate adornetur dono sapientiæ, quod tanquam [habitus per *b* essentiam suam sit principium talis actus,] scilicet eliciendi speciem vitalem coexistentis consortij diuinæ naturæ.

Cæterum cum mysticus nondum consortio diuinæ naturæ, ex integro vnitus sit, & facilius in praxi agat, quod agendum est; quàm vt notitia perfecta, seu explicita scientia, securè, & ordinatè per formationem verborum mysticorum fruitionem suam continuet: de operationibus instantaneis, & ordinata successione, per locutionem internam non accuratius hoc loco, sed *c* infra dicendum erit. quam ordinatè verò status vnionis perficiatur, ex sequenti articulo constabit,

*Status vnionis paulatim à centrali, usq;
ad spiritus proprii, & spiritus diuini
fruitionem ascendit.*

ARTICVLVS SEXTVS.

EO ordine, & iure, quo vnus status est dispositio, *d* præambulum, & inductio subsequens, in hoc statu vnionis, ab inferioribus per media, ad suprema vsque conscenditur; & pro primo ascensu modi supernaturalis, vnus cum Deo, non vt prius à se distincto, efficitur. [cum autem prius sit *e* ascendere, quam descendere,] per statum priuationis sufficienter in fundo depuratus, & dispositus, ad spirituales amplitudines, extensiones, & spatia, ex nunc erigitur mysticus, postea in statu transformationis descenditur. Vndè hoc loco circa fruitionem centram nihil singulare agendum occurrit, cum status priuationis diutina sua confricatione fundum, seu centram amorosam ad Deum inclinationem, satis superque ad purum collimauerit. hinc etiam priuatione rigorosa finita, non ad fundum, sed ad spiritus libertatem, & actiuitatem transitur, ita vt ad diuina conspicienda, intellectus paulatim facilior, & lucidior reddatur. tum enim [per intelligentiam *f* sinus mentis in immensum expanditur, & contemplantis animi acies acuitur, vt capax sit ad multa comprehendenda, & perspicax ad subtilia penetranda.]

In initio itaque status vnionis quasi furtiue, & sollicita obseruatione, cordis aure venas susurri Domini Dei suscipit; quousque ad habita pressura in libertatem

a S. Dion. de Diu. nom. c. 4. *b* S. Thom. q. 10. de ment. a. 9. *c* infra Dec. 6. *d* sup. Dec. 1. a. 11.
e S. Bonau. Itin. ment. c. 1. *f* Idem 3. Itin. a. 1. d. 3.

tetn spiritus ingressus, vt in illa tanquam in medio de nouo reales Dei contactus experiatur; ac pro summo seipsum tandem excedens, in spiritu diuino habitaculum ponat, donec aspiret dies, & inclinentur vmbra vicissitudinis, ex diuino in spiritum proprium relapsu: ac in statu Transformationis Spiritu sancto perfusus, deinceps in vitali consortio diuinæ naturæ, omnium fruitionum

summum, medium, & infimum habeat, absque relapsu ad soleitatem propriam, & à Dei fruitione separationem. de spiritali autem profectu, duratione, & transitu à statu vnionis, ad statum Transformationis, accommodatori loco dictum est supra. *b* iam verò consequenter de operationibus supernaturalis modi dicendum erit.

a Cant. 4. b paraph. 8.

DE OPERATIONIBVS SVPER- NATVRALIBVS

PROVT IN INFIMO SVI IN SPHÆ-
RAS, SEV DIMENSIONES QVASDAM DIVINAS
resoluuntur ad ordinatam formationem operationis,
seu verbi mystici.

DECISIO QUARTA

Prosequutionem statuum modi operandi supernaturaliter, vt ad praxin hic peraccommodo loco de operationibus ordinatè dicamus, tantisper se ponere oportebit; & hoc priusquam fiat, singulariter ad praxin obseruandum venit, longè aliud esse, de statu aliquo mystico loqui, illumq; pro vt in actus exercitio contingit explicare: & longè aliud esse, de operationibus, quæ conformiter ad statum, (in quo quisq; fuerit) efformandæ sunt, tractare. status enim est tantum propria dispositio generali quodam modo ad annos perseverans, seu regio quædam mentalis, in qua, & circa quam mysticus, spiritus actiones multo tempore vniformiter vt plurimum, (licet continuò perfectius) instituit: operatio autem est singularis, & quasi momentanea actio, quæ idcirco, quod tam citò perficiatur, nec diu durare possit, aliter, atque aliter pro Hic, & Nunc formari debet: